

ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถ
ด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

Needs Assessment and The Guidelines of Academic Administration for
Developing Reading and Writing Ability of Primary 1 Students
of Schools Under The Phitsanulok Primary Educational
Service Area Office 3

พรประภา ศิลารักษ์^{1*} และ สติรพร เชาวนชัย ²
Pornprapa Silarak^{1*} and Sathiraporn Chaowachai ²

¹โรงเรียนบ้านนาล้อม , s.pornprapa.cu@gmail.com
(Ban Na Lom School)

²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร , krusathi@hotmail.com
(Faculty of Education, Naresuan University)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน การเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอนที่มีหน้าที่รับผิดชอบให้ดำเนินการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หรือ ครูผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบให้ดำเนินการสอนรายวิชาภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษา หรือ ครูที่ได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบในงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัด จำนวน 310 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น และ สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นและแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในภาพรวมเท่ากับ 0.261 โดยด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ มีดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ($PNI_{modified} = 0.293$) 2) แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ประกอบด้วย 6 ด้าน 29 แนวทาง

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ ความสามารถในการอ่านการเขียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the needs assessment and the guidelines of academic administration for developing reading and writing ability of primary 1 students of schools under the Phitsanulok Primary Educational Service Area 3. The sample group consisted of 310 administrators and teachers who teach in primary 1 or teach in Thai subject primary level or teacher who take care of academic work of schools under the Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 3 acquired by stratified random sampling method. And interviewed 5 experts acquired by purposive sampling. The tools used for data collection were needs assessment questionnaire and interview about the guidelines of academic administration for developing reading and writing ability of primary 1 students of schools under the Phitsanulok Primary Educational Service Area 3. The collected data were analyzed and arrange priority by Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) and content analysis. The results found that 1) The needs index ($PNI_{modified}$) of academic administration for developing reading and writing ability of primary 1 students of schools under the Phitsanulok Primary Educational Service Area 3, in the overall was at 0.261. The highest needs index was Media and learning resources development ($PNI_{modified} = 0.293$) 2) The guidelines of academic administration for developing reading and writing ability of primary 1 students of schools under the Phitsanulok Primary Educational Service Area 3 consisting of 6 aspects 29 guidelines.

KEYWORDS: Academic Administration, Reading and Writing Ability, Primary 1

**Corresponding author, E-mail: s.pornprapa.cu@gmail.com โทร. 08-1887-4136*

Received: 15 October 2020 / Revised: 13 February 2021 / Accepted: 15 February 2021 / Published online: 30 December 2021

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดกรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบกำหนดไว้ โดยกำหนดจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนคือ คุณภาพในตัวผู้เรียนที่ครอบคลุมด้านความสามารถและทักษะ รวมไปถึงคุณลักษณะ ที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร เน้นทักษะพื้นฐานคือ ความสามารถในการอ่าน การเขียน (ศิริรัตน์ แยมอ่อน, 2559) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ ในการปฏิบัติงาน โดยกำหนดจุดเน้นสำคัญ คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทุกคนต้องอ่านออกเขียนได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) การอ่านจึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนการสอน การอ่านจึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษาหาความรู้และนำความรู้ที่ถูกต้องไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการสื่อสารกับผู้อื่น และใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันอีกด้วย (สาวิตรี เกษณี, 2560)

การบริหารงานวิชาการถือเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล การใช้สื่อเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่ตั้งไว้ (จิตติมา วรณศรี, 2557) คือการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียน ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการบริหารงานที่ส่งผลต่อการแก้ปัญหา การอ่านออก เขียนได้ของนักเรียนใน 5 ด้านคือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดสรรทรัพยากร ด้านการใช้แรงกระตุ้น

ด้านการประสานงาน และ ด้านการประเมินผล (ลำพูล พานทอง, 2558) แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการที่จะต้องดำเนินการควบคู่ไปเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

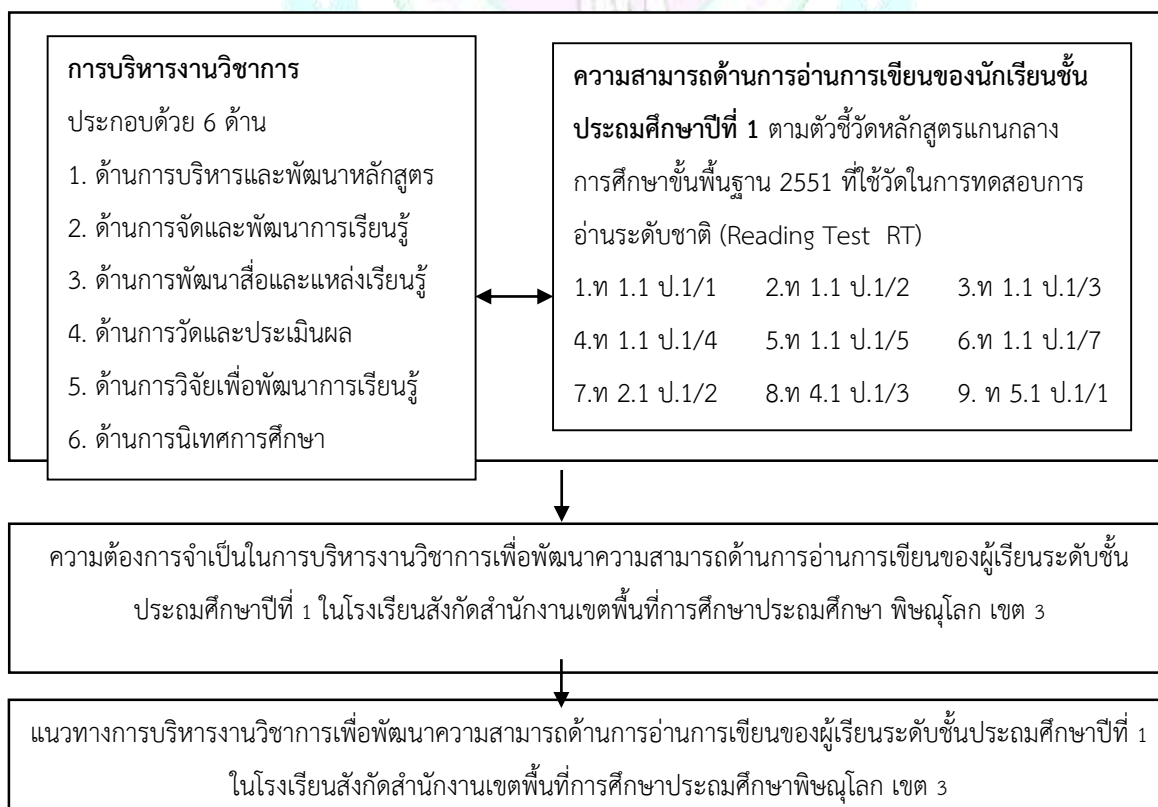
จากรายงานผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านออกของผู้เรียน (Reading Test : RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จากสำนักทดสอบทางการศึกษา พบว่า ผลการประเมินการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 66.79 โดยคะแนนเฉลี่ยร้อยละของสมรรถนะการอ่านระดับประเทศ เท่ากับ 68.72 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 น้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละในการประเมินการอ่านในระดับประเทศ สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3

จากข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้นทำให้ ผู้วิจัยในฐานะครูและนักการศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาถึงความต้องการจำเป็น และแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 3 เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้บริหารและครูเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถด้านการอ่านการเขียนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 3
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน การเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 3

กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียน หมายถึง การดำเนินงานด้านวิชาการ โดยดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาจนบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่

1.1 การบริหารและพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การวางแผนการและส่งเสริมให้มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ วิธีการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน โดยมีการวางแผนการใช้หลักสูตร การตรวจสอบหลักสูตรก่อนนำไปใช้ การวัดและประเมินผล การใช้หลักสูตร และนำผลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร

1.2 การจัดและพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริม กำหนดแนวทางและพัฒนาครูผู้สอน ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง ฝึกทักษะโดยมีการประสานความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน รวมไปถึง การติดตามและประเมินผลการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.3 การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดหา ผลิต พัฒนา ใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน โดยมีการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ในการผลิตสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา การส่งเสริมให้ครูจัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนและส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ และติดตามประเมินผล การใช้สื่อ เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้

1.4 การวัดและประเมินผล หมายถึง การส่งเสริมให้มี การวัดและ ประเมินผลความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน โดยมีการวางแผน และพัฒนาครูให้มีความรู้ ในการกำหนดวิธีการ เกณฑ์ในการวัดและประเมินผล และ การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน

1.5 การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมการจัดทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน และพัฒนาความรู้ ในการจัดทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนทุกชั้นตอน และนำผลที่ได้จากการวิจัยมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับปรุงพัฒนา การจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน รวมไปถึงการติดตามและประเมินผลการทำวิจัย ปฏิบัติการในชั้นเรียน

1.6 การนิเทศการศึกษา หมายถึง การกำหนดแนวทางในการนิเทศ การส่งเสริมให้มีการนิเทศการศึกษา การให้ความช่วยเหลือ แนะนำการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้ของครู การนำผลการนิเทศมาพัฒนาการปฏิบัติงาน และการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาโดยมีการติดตามผลการนิเทศและนำไปปรับปรุงพัฒนาครู

2. ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียน หมายถึง ค่า ความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบันกับสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถ ด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลกเขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีวิธีการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

เนื้อหา

การศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน การเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีขอบเขตเนื้อหา คือ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร และ ความสามารถในการอ่าน การเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ประชากร และกลุ่มตัวอย่างวิจัย

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 จำนวน 1,504 คน จาก 163 โรงเรียน ตามข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2562

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 3 จำนวน 310 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูแต่ละอำเภอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ถามระดับของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 6 ด้าน รวมทั้งสิ้น 41 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ชนิดตอบสนองรายการคู่ (Dual Response) โดย ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับนี้ไปตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน และตัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ปรากฏว่าได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 และนำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่นได้ (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิชณุโลก เขต 3 ด้วยตนเอง จำนวน 310 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 310 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็น โดยวิธี Priority Needs Index (PNI) แบบปรับปรุง (สุวิมล ว่องวาณิช, 2558) ซึ่งเป็นการหาผลต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และจัดลำดับความต้องการจำเป็น

2. ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิชณุโลก เขต 3

เนื้อหา

การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน การเขียน ของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิชณุโลก เขต 3 มีขอบเขตเนื้อหา คือ นำข้อมูลจากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิชณุโลก เขต 3 ในแต่ละด้าน มาใช้ในการศึกษาแนวทาง โดยเลือกข้อรายการ ที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับแรกในแต่ละด้าน มากำหนดเป็นข้อคำถามในเครื่องมือ เพื่อหาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิชณุโลก เขต 3

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ ทางด้านการบริหารงานวิชาการ โดยมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทด้านการบริหารการศึกษาขึ้นไป มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา การบริหารวิชาการ ไม่น้อยกว่า 5 ปี ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านอยู่ในระดับดีมาก และสูงกว่าระดับประเทศ จำนวน 3 คน และ กลุ่มครูผู้สอนสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับประถมศึกษา โดยมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการทำงานด้านวิชาการ และการสอนวิชาภาษาไทย ไม่น้อยกว่า 10 ปีจำนวน 2 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

การจัดทำเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิชณุโลก เขต 3 ในแต่ละด้าน มาใช้ในการศึกษาแนวทาง โดย เลือกข้อรายการที่มีความจำเป็นสูงสุด 3 ลำดับแรกในแต่ละด้าน มากำหนดเป็นข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยนำองค์ประกอบ 6 ด้าน มาสร้างแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นลักษณะแบบเติมคำตอบ

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) จำนวน 6 ด้าน 18 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล และติดต่อนัดหมายวันเวลากับผู้ให้สัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในแต่ละด้านมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์ เป็นประเด็น แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียน ของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่า ในภาพรวมเท่ากับ 0.261 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ มีดัชนีความต้องการจำเป็น สูงสุดเป็นอันดับ 1 ($PNI_{modified} = 0.293$) และด้านการวัดและประเมินผลมีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด ($PNI_{modified} = 0.241$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า

ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ พบว่า ความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ในภาพรวมสูงสุดเป็นอันดับ 1 เท่ากับ 0.293 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารจัดการเตรียม วัสดุอุปกรณ์ในการผลิตและพัฒนา สื่อ เทคโนโลยีทางการ ศึกษาให้กับครูอย่างเพียงพอ มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{modified} = 0.331$) และ ผู้บริหารจัดการให้มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถในการผลิตสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนให้กับครูผู้สอนอย่าง เหมาะสม มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด ($PNI_{modified} = 0.259$)

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ พบว่า ความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ในภาพรวมสูงเป็นอันดับ 2 เท่ากับ 0.274 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนา ความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{modified} = 0.292$) และ ผู้บริหารพัฒนา ครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด ($PNI_{modified} = 0.250$)

ด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตร พบว่า ความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ในภาพรวมสูงเป็นอันดับ 3 เท่ากับ 0.262 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารมีการวางแผนการใช้หลักสูตรโดยตรวจสอบหลักสูตรก่อนนำไปใช้ มี ดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{modified} = 0.314$) และ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดทำหลักสูตรที่มี เนื้อหาสาระเพื่อพัฒนา ความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด ($PNI_{modified} = 0.233$)

ด้านการจัดและพัฒนารการเรียนรู้ พบว่า ความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ในภาพรวม สูงเป็นอันดับ 4 เท่ากับ 0.254 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{modified} = 0.276) และ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด (PNI_{modified} = 0.228)

ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ในภาพรวมสูงเป็นอันดับ 5 เท่ากับ 0.244 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารนำผลที่ได้จากการนิเทศมาพัฒนาครูในด้านการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{modified} = 0.259) และ ผู้บริหารมีการติดตามและประเมินผลการนิเทศการศึกษามำเสมอ มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด (PNI_{modified} = 0.236)

ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ในภาพรวมต่ำสุด เท่ากับ 0.241 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารวางแผน การวัดและประเมินผล ความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนร่วมกับครู มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{modified} = 0.257) และ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการวัดและประเมินผลความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนตามสภาพจริง มีดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด (PNI_{modified} = 0.221)

2. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ประกอบด้วย 6 ด้าน 29 แนวทาง ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
ด้านการบริหารและพัฒนาลัทธิสูตร (PNI _{modified} = 0.262)	1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำและพัฒนาหลักสูตร ประชุมครูเพื่อชี้แจง และ ศึกษา มาตรฐาน ตัวชี้วัดจากหลักสูตรแกนกลางเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระและแนวทางของหลักสูตร เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน 2. ควรจัดอบรมพัฒนาความรู้ความสามารถให้คณะกรรมการจัดทำและพัฒนาหลักสูตร 3. ควรประชุมคณะกรรมการเพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มี จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน 4. ควรประเมินผลการใช้หลักสูตร โดย ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ด้วยวิธีการสังเกตการสอน อย่างต่อเนื่องเป็นระยะ 5. ผู้บริหาร คณะกรรมการจัดทำและพัฒนาหลักสูตร และครู ควรประชุมร่วมกัน เพื่อนำผลการประเมินหลักสูตรมาปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมโดยการปรับโครงสร้าง และเนื้อหา

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
ด้านการจัดและ พัฒนาการเรียนรู้ (PNI _{modified} = 0.254)	1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดภาระงานของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยเน้นภาระงานไปกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน 2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้แบบ Active learning โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล 4. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางในการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เช่น กำหนดการเยี่ยมบ้าน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน 5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครู แบบกัลยาณมิตรสม่ำเสมอ โดยการทดสอบและ สังเกตจากพฤติกรรมของผู้เรียนโดยตรงอย่างต่อเนื่อง 6. ครูผู้สอนควรแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการปฏิบัติงานผ่านกระบวนการ PLC เพื่อส่งเสริมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
ด้านการพัฒนาสื่อและ แหล่งเรียนรู้ (PNI _{modified} = 0.293)	1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนงบประมาณ และจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ที่จำเป็นในการผลิตและพัฒนาสื่อเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน 2. ควรจัดอบรมพัฒนาความรู้ความสามารถในการผลิตและพัฒนาสื่อให้กับครู 3. ควรอำนวยความสะดวก จัดเตรียมอาคารสถานที่ ห้องที่สะดวกในการผลิต พัฒนา และจัดเก็บสื่อ อย่างเป็นระบบ โดยกำหนดครูผู้รับผิดชอบดูแล 4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรติดตามและประเมินผลการใช้สื่อ เทคโนโลยี และแหล่งรู้จากการตรวจสอบรายงานการประเมินโครงการการผลิตและพัฒนาสื่อ และโครงการทัศนศึกษาของโรงเรียน
ด้านการวัดและ ประเมินผล (PNI _{modified} = 0.241)	1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรประชุมชี้แจง วางแผนและกำหนดแนวทางในการวัดและประเมินผล 2. ควรจัดอบรมพัฒนาความรู้ความสามารถด้านวัดและประเมินผลให้คณะครูและกรรมการวัดและประเมินผลความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน 3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมครูในการสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลความสามารถด้านการอ่านการเขียน โดยสนับสนุนงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น 4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรตรวจสอบการวัดและประเมินผล จากรายงานการวัดและประเมินผลของครู
ด้านการวิจัยเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้ (PNI _{modified} = 0.274)	1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรประชุมชี้แจงให้ครูจัดทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยเน้นการแก้ไขปัญหาผู้เรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านการเขียนผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกระบวนการ PLC 2. ควรจัดอบรมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียน 3. ครูควรจัดทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนพร้อมรายงานให้ผู้บริหารทราบ 4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรติดตามจากผลการทดสอบของผู้เรียนและการสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนทั้งก่อนและหลังการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู

การบริหารงานวิชาการ	แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
	5. ผู้บริหารและคณะครูควรร่วมกัน นำผลที่ได้จากการวิจัยมาศึกษาต่อยอดและพัฒนาเป็นนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาการอ่านการเขียนของผู้เรียนต่อไป
ด้านการนิเทศการศึกษา (PNI _{modified} = 0.244)	1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางในการนิเทศภายในสถานศึกษา 2. คณะกรรมการการนิเทศภายในสถานศึกษาควรทำการนิเทศโดยการสังเกตการสอนของครูและบันทึกผล พร้อมนำเสนอผู้บริหาร 3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรทำการนิเทศผ่านกระบวนการ PLC เพื่อแนะนำและช่วยเหลือครูอย่างเหมาะสม 4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรติดตามจากการเข้าร่วมกระบวนการ PLC และติดตามรายงานกระบวนการ PLC อย่างสม่ำเสมอ 5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลที่ได้จากการติดตามการนิเทศมาวิเคราะห์ และนำมาเป็นข้อมูลในการจัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพครูในด้านการปฏิบัติงานและจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนสถานศึกษาต่อไป

อภิปราย และข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีประเด็นการอภิปราย ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด เป็นอันดับ 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีข้อจำกัดด้านการจัดสรรงบประมาณและการนำงบประมาณมาใช้ในการผลิตพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียน เนื่องจากต้องนำเงินงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดไปบริหารงานในส่วนต่างๆที่เร่งด่วนหรือมีความจำเป็นมากกว่า จึงทำให้ความต้องการจำเป็นด้านงบประมาณในการผลิตและพัฒนาสื่อเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนมีอยู่มาก รวมไปถึงภาระงานด้านอื่นๆ ของครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งส่งผลให้ครูผู้สอนไม่มีเวลาสามารถจัดทำและพัฒนาสื่อเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนได้อย่างเพียงพอ และยังขาดระบบการจัดเก็บรักษาสื่อที่ดี โดยการจัดการเรียนรู้ที่มีสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ จะส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กุลิสรา จิตรขญาวณิช (2562) กล่าวว่า สื่อและแหล่งเรียนรู้เป็นตัวกลางเครื่องมือสำคัญสำหรับผู้สอน ที่สามารถใช้ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ ระหว่างผู้สอนไปยังผู้เรียนได้ดี สื่อจึงมีความสำคัญหรือประโยชน์หลายประการ เช่น ช่วยให้ผู้เรียนจำบทเรียนได้เร็วและนาน กระตุ้นความสนใจหรือสร้างความสนใจในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ช่วยแบ่งเบาภาระของผู้สอนและช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการได้คิดเองและลงมือปฏิบัติเอง

1.2 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงเป็นอันดับ 2 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการวิจัยโดยเฉพาะการทำวิจัยในชั้นเรียน ถือเป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยในการพัฒนาแนวทางในการจัดการเรียนรู้และช่วยส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล จนสามารถพัฒนาวัตรกรรมทางการเรียนรู้ในการแก้ไขปัญหาทางการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม แต่เนื่องจากครูผู้สอนนั้นมีภาระงานมากจึงทำให้ไม่สามารถทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2559) กล่าวว่า ความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ คือ ช่วยขจัดปัญหาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่วางไว้ได้สื่อและนวัตกรรมทางการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น, มีฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนพัฒนาโรงเรียน, ช่วยเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาชีพของครู และ ช่วยยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู

1.3 ด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงเป็นอันดับ 3 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการหลักสูตรที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษาในปัจจุบันนั้น มีจำกัดเพราะสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นจะต้องยึดหลักสูตรแกนกลางจากแผนการศึกษาชาติเป็นหลัก ซึ่งโดยส่วนใหญ่หลักสูตรแกนกลางที่นำมาใช้ จะใช้เป็นเวลานานก่อนที่จะมีการปรับเปลี่ยนหรือพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับยุคสมัยหรือการเรียนการสอนในขณะนั้นซึ่งอาจส่งผลให้หลักสูตรไม่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พัทธภรณ์ กุณแสงคำ และ สิริพร เขาวนชัย (2563) ได้ทำการศึกษา แนวทางการบริหารหลักสูตรและการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 พบว่า ในด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ชุมชน ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เครือข่ายโรงเรียน ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญ ควรร่วมกันวิเคราะห์สภาพบริบทและร่วมกันจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษาควรช่วยสร้างความเข้าใจให้ครูเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรกระตุ้นให้ครูตระหนักและเห็นความสำคัญของการประเมินหลักสูตร และครูควรมีการประเมินผลหลักสูตรทั้งก่อนนำไปใช้และหลังการนำไปใช้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรครั้งต่อไป

1.4 ด้านการจัดและพัฒนาการเรียนรู้ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงเป็นอันดับ 4 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้และพัฒนาการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนนั้นเป็นหน้าที่หลักของครูผู้สอนโดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ด้วยอุปสรรคด้านภาระงานอื่นๆที่ครูผู้สอนได้รับมอบหมายส่งผลให้บทบาทของครูผู้สอนมีการเปลี่ยนแปลงไปรวมไปถึงการสนับสนุนในการจัดและพัฒนาการเรียนรู้ด้านการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนจากฝ่ายบริหารและหน่วยงานต้นสังกัดยังไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศศิธร เวียงวงลัย (2556) กล่าวว่า กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ผู้สอนทุกคนจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองจากการเป็นผู้บอกความรู้เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนโดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

1.5 ด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงเป็นอันดับ 5 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในปัจจุบันการจัดการศึกษาในประเทศไทยนั้นมีแนวทางในการนิเทศการจัดการเรียนการสอนที่ชัดเจน ทั้งการนิเทศภายในสถานศึกษาและการนิเทศภายนอกสถานศึกษา จากศึกษานิเทศก์ของหน่วยงานต้นสังกัด รวมไปถึงแนวทางในการนิเทศที่หลากหลายเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูให้ดียิ่งขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นฤมล อุดมะโชค (2559) ได้ทำการศึกษา การจัดทำแนวทางการนิเทศการสอนของ โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านกลาง จังหวัดลำพูน พบว่า สภาพการดำเนินงานนิเทศการสอนของครู ในโรงเรียนเทศบาล 1 บ้านกลาง จังหวัดลำพูน ทั้ง 4 ด้าน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับแนวคิดของ อาสยา พรหมศรี (2555) ได้ทำการศึกษา ความต้องการการนิเทศของครูสังคมศึกษา

โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ครูสังคมศึกษาโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ มีความต้องการการนิเทศโดยรวม อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.79 ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความต้องการการนิเทศมากทุกด้าน

1.6 ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การวัดและประเมินผลความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน เป็นบทบาทหน้าที่ของครูผู้สอนที่ต้องออกแบบแนวทางและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และ หลังเรียน รวมไปถึงกระทรวงศึกษาธิการมีการกำหนดนโยบายด้านการวัดและประเมินผลด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การสอบ RT เป็นประจำทุกปี ซึ่งเป็นแนวทางในการวัดและประเมินผลความสามารถด้านการอ่านการเขียนอย่างชัดเจน จึงส่งผลให้ความต้องการจำเป็นในด้านการวัดและประเมินผลมีค่าน้อยสุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชวลิต ชูกัมพาง (2551) กล่าวว่า การวัดและประเมินเป็นสิ่งสำคัญในระบบการจัดการเรียนการสอนเพราะเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงข้อบกพร่อง จุดเด่น จุดด้อย ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จึงเป็นกิจกรรมที่จำเป็น ผลการวัดจะถูกใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจ ซึ่งส่งผลต่อผู้เรียนทั้งในปัจจุบันและอนาคต ครูผู้สอนควรมีการวัดและประเมินอย่างเป็นระบบแบบแผน และสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561) กล่าวถึง เหตุผลและความสำคัญในการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ว่า รัฐบาลได้กำหนดการแก้ไขปัญหการอ่านและการเขียนให้เป็นนโยบายในระยะเร่งด่วน โดยกำหนดเป้าหมาย คุณภาพผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต้องอ่านออกเขียนได้ สำนักทดสอบทางการศึกษา จึงได้จัดทำคู่มือ ประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการประเมินผลเป็นมาตรฐานเดียวกัน และผลที่ได้จากการประเมินจะเป็นข้อมูลสำคัญที่จะสะท้อนคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งเป็นเครื่องบ่งชี้คุณภาพผู้เรียนและนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไป

2. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 มีประเด็นการอภิปราย ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และอบรมพัฒนาความรู้ความสามารถในการจัดทำหลักสูตรให้กับคณะกรรมการ จากนั้นให้คณะครูจัดทำและพัฒนาหลักสูตร โดยตรวจสอบหลักสูตรก่อนนำไปใช้ นำหลักสูตรไปทดลองใช้ พร้อมติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ตลอดจนนำผลการประเมินหลักสูตรมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สิทธิพล อาจอินทร์ (2561) กล่าวว่า หลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่ง เปรียบเสมือนเข็มทิศที่ใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยการพัฒนาหลักสูตร คือ การจัดทำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือเป็นการจัดทำหลักสูตรใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน

2.2 ด้านการจัดและพัฒนาการเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน โดยกำหนดภาระงานของครูระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และกำหนดแนวทางในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ รวมไปถึงการประชุมร่วมกับครูเพื่อกำหนดแนวทางในการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน อีกทั้งส่งเสริมให้มีการนิเทศการจัดการเรียนรู้อย่างกัลยาณมิตร และส่งเสริมให้ครูผู้สอนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกระบวนการ PLC ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นิรดา เวชญาลักษณ์ (2561) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ด้วยตนเองเป็นหลัก ให้เกิดทักษะการคิดขั้นสูง การแก้ไขปัญหา เป็นการมุ่งเน้นที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งผู้สอนต้องมีวิธีการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียน

เกิดการเรียนรู้ จนถึงผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเองทั้งหมด โดยคำนึงถึงปัจจัยความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน

2.3 ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรร่วมกันกำหนดโครงการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้และแนวทางในการจัดสรรงบประมาณ จัดเตรียม วัสดุอุปกรณ์ในการผลิตและพัฒนา สื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษาให้กับครูอย่างเพียงพอ รวมไปถึงอาคารสถานที่ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ แนวทางในการจัดเก็บดูแลรักษา ติดตามและประเมินผลการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เทศ แก้วกสิกรรม (2544) กล่าวว่า การใช้สื่อการสอนในโรงเรียน นับว่าเป็นบริหารวิชาการด้านหนึ่ง เพราะสัมพันธ์กับการเรียนการสอนอย่างใกล้ชิด ดังนั้น สื่อการสอนจึงมีประโยชน์สำหรับครู และเป็นสิ่งที่ครูต้องให้ความสำคัญและรู้จักเลือกใช้สื่อให้เหมาะสม เพื่อจะช่วยให้ครูสอนได้ดีขึ้น และสามารถสอนได้บรรลุเป้าหมายและได้ผลดี

2.4 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนการวัดและประเมินผล ความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนโดยผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาตัวชี้วัดที่ใช้การประเมินความสามารถด้านการอ่านการเขียนระดับชาติ RT และกำหนดปฏิทิน ระยะเวลา และแนวทางในการวัดและประเมินผลความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนร่วมกับครู ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถด้านการวัดและประเมินผลความรู้ความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนและตรวจสอบการวัดและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วัชรพล วิบูลยศรีน (2561) กล่าวว่า การประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทย คือ การประเมินผลการเรียนรู้เน้นการรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยเฉพาะการประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทยนั้นควรเป็นการประเมินตามสภาพจริง (authentic assessment) โดยการประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยควรเน้นการประเมินความรู้ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ทักษะการคิดที่กำหนดอยู่ในตัวชี้วัดหลักสูตร ซึ่งจะนำไปสู่การสรุปผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ต่อไป

2.5 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน โดยส่งเสริมให้ครูรวมกลุ่มผ่านกระบวนการ PLC เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และจัดทำงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยนำผลที่ได้จากการทำวิจัยมาพัฒนาต่อยอดเป็นนวัตกรรมแก้ไขปัญหาการอ่านการเขียนร่วมกับครู ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ขวลิต ชูกำแพง (2553) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom action research) เป็นการวิจัยที่ผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการ โดยการศึกษาวิเคราะห์ แสวงหาข้อมูล และตั้งปัญหาในการเรียนการสอนออกมาและแสวงหาวิธีการเพื่อแก้ปัญหาด้วยกระบวนการที่เชื่อถือได้ แล้วนำผลที่ได้ไปแก้ปัญหาคือปรับปรุง เปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ในชั้นเรียนที่กำลังดำเนินการอยู่ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับแนวคิดของ อุมพร ปานไท (2562) ได้ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียน และการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูผู้สอน พบว่า ความต้องการจำเป็นโดยภาพรวมของครูมีค่าเท่ากับ 0.247 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนานวัตกรรมและเครื่องมือการวิจัย

2.6 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางในการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยแต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศภายในสถานศึกษา ผู้บริหารติดตามจากการเข้าร่วมกระบวนการ PLC และติดตามรายงานกระบวนการ PLC ตลอดจน นำผลการนิเทศ ที่ได้มาวิเคราะห์เป็นข้อมูลในการจัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพครูเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2556) กล่าวว่า การนิเทศภายในเป็นหลักการนิเทศการศึกษาที่มีลักษณะเป็นวิทยาศาสตร์ คือ มีการทำงานเป็นระบบขั้นตอน และ มีการทำงานโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกคน โดยการนิเทศภายในโรงเรียนมีเป้าหมายสำคัญคือ การส่งเสริม การสนับสนุน และช่วยเหลือครูให้ประสบความสำเร็จในการงาน มีความก้าวหน้าด้านวิชาชีพและการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลที่ได้จากการศึกษามากำหนดเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม โดยมีข้อเสนอแนะแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารและพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษา ควร แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาโดยคณะกรรมการทำการศึกษาคู่มือ โครงสร้าง มาตรฐาน และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และออกแบบกระบวนการทดลองใช้และประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตรก่อนนำไปใช้

1.2 ด้านการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรบรรจุโครงการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ไว้ในแผนปฏิบัติการพร้อมกับสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสื่อ

1.3 ด้านการจัดและพัฒนการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษา ควร ลดภาระงานครูโดยลดภาระงานอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กำหนดแนวทางในการจัดส่งเอกสารผ่านช่องทางออนไลน์เพื่อลดภาระงานเอกสารจากครู รวมไปถึงจัดทำกำหนดกิจกรรมการเยี่ยมบ้านเพื่อให้ครูได้ศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคลและนำมากำหนดเป็นกิจกรรมสอนซ่อมเสริมที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน

1.4 ด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดประชุมชี้แจงให้ครูได้ศึกษาเกณฑ์ ตัวชี้วัดจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและ Test Blueprint ที่ใช้ในการทดสอบการอ่านระดับชาติ RT เพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทางในการวัดและประเมินผลความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียน

1.5 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่ม PLC เพื่อแก้ไขและพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนและจัดให้มีเวทีในการนำเสนองานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

1.6 ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ควรสื่อสารทำความเข้าใจกับครูในประเด็นที่ต้องการนิเทศผลการนิเทศที่ได้มากำหนดเป็นหัวข้อในกระบวนการ PLC เพื่อพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะในการบริหารวิชาการเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านการเขียนของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3

เอกสารอ้างอิง

- กุลิสรา จิตรชญาวนิช. (2562). *การจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตติมา วรณศรี. (2557). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- ขวลิต ชูกำแพง. (2551). *การประเมินการเรียนรู้*. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ขวลิต ชูกำแพง. (2553). *การวิจัยหลักสูตรและการสอน*. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2561). *หลักการจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทศ แก้วกสิกรรม. (2544). *หลักการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา Principles of Secondary School Administration*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- นฤมล อุตมะโชค. (2559). *การจัดทำแนวทางการนิเทศการสอนของ โรงเรียนเทศบาล 1 บ้านกลาง จังหวัดลำพูน* (การศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ภาควิชาพื้นฐานและพัฒนการศึกษา สาขาวิชาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พัชรภรณ์ กุณแสงคำ และ สติพร เชาว์ชัย. (2563). *แนวทางการบริหารหลักสูตรและการจัดประสบการณ์ของครูปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1*. *ศึกษาศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 4(1), 41-51.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2559). *เทคนิคการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2556). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน Formal Education Administration*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ลำพุล พานทอง. (2558). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการแก้ปัญหาการอ่านการออกเขียนได้ของผู้เรียนในอำเภอวัดโบสถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3*. (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ภาควิชาบริหารและพัฒนการศึกษา สาขาบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วัชรพล วิบูลยศรีน. (2561). *วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศิธร เวียงวงลัย. (2556). *การจัดการเรียนรู้ Learning Management*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ศิริรัตน์ แยมอ่อน. (2559). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่าน การเขียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1* (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ภาควิชาบริหารและพัฒนการศึกษา สาขาบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สาวิตรี เกษณี. (2560). *การพัฒนาความสามารถในการอ่านโดยจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการประสาทสัมผัสร่วมกับหลักการสอนแบบ 3Rs ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา*. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*, 11(2), 13-21.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2561). *คู่มือการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2561*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา.
- สิทธิพล อาจอินทร์. (2561). *การพัฒนาหลักสูตร Curriculum Development*. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาสยา พรหมศรี. (2555). *ความต้องการการนิเทศของครูสังคมศึกษา โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่* (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ภาควิชาหลักสูตร การสอนและการเรียนรู้ สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อุมาพร ปานไต้. (2562). *การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียน และการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูผู้สอน*. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*, 13(2), 438-453.